

Fausto Zonaro

★ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ★

FAUSTO ZONARO

Διεθνής Ἐκθέσις τῶν Ἀθηνῶν κατέστησε καὶ παρ' ἡμῶν γνωστὴν ἕνα τῶν διαπρεπιστέρων καλλιτεχνῶν, τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει κ. Fausto Zonaro.

Ὁ Zonaro ἐγεννήθη ἐκ μικρᾶς οἰκογενείας

εἰς τὸ χωρίον Μάζι τῆς Παδοῦης τῷ 1854. Ἡ νεανική του ἡλικία ἀνήκει εἰς τὴν βιοπάλην. Ἐγινε σοβατῆς διὰ νὰ πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐὰν ἔγινε καλλιτέχνης, τὸ ὀφείλει εἰς τὴν ἰσχυρὰν του θέλησιν. Ἦτο πολὺ μικρὸς, ἀλλ' ὁ ἔρωξ πρὸς τὸ καλὸν τὸν ὤθει μακρὰν. Διήνυε εἰκοσι χιλιόμετρον δρόμον ἀπὸ τοῦ χωρίου του ἵνα μεταβαίνει εἰς τὸ Κυριακὸν σχολεῖον, ἀψηφῶν τὰς ἐναντιότητες τῶν πατριῶν μεταβολῶν. Καὶ αὐτό, ἐπὶ δύο ὁλόκληρα ἔτη. Ἐν τῷ εἰρημένῳ σχολεῖῳ ἔλαβε τὸ πρῶτον βραβεῖον — ἐν τῷ μεταξύ ὑπηρέτησεν ὡς στρατιώτης τὴν πατρίδα του ἐπὶ τριετίαν — ἀποιοὺς δὲ τὸν ἀνέλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Καλῶν Τεχνῶν τῆς Βερώνης, ἐν ἧ ἔσχε καθηγητὴν τὸν Nani.

Τῷ 1881 τυχὼν καὶ ἄλλης προστασίας, μετέβη εἰς Ρώμην ἔχων πλέον αὐτοπεποιθῆσιν καὶ μὲ ἐν ἡφαιστείον ἰδεῶν, τὸ ὁποῖον ἤρξατο ἀναδίδον φλόγας, ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων καὶ τῶν μουσείων. Τὸ περιβάλλον ἦτο πρόσφορον, γόνιμον τὸ ἔδαφος πρὸς καλλιέργειαν τοῦ ταλάντου του. Τῷ 1883 ὑποστὰς ἐξετάσεις εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἔλαβε δίπλωμα καθηγητοῦ τοῦ σχεδίου. Τῷ 1883-1884 ἐξέθεσε τὰ πρῶτα ἔργα του εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ρώμης. Μετέβη εἰς Νεάπολιν καὶ εἶτα εἰς Βενετίαν, ἐνθα ἐνομιεῦθη, διαμείνας μέχρι τοῦ ἔτους 1888. Ἀπῆλθε κατόπιν εἰς Παρισίους, ἐνθα ἀφῆκεν ἔχνη αἰσθητὰ τῆς τέχνης του. Τῷ 1889 ἐπισκέφη τὴν Κωνσταντινουπόλιν, ἐνθα καὶ ἐγκατεστάθη ἀπὸ τὸ 1891. Τῷ 1894 ὁ Zonaro διοργάνωσεν ἰδίαν ἔκθεσιν, ἐκθέσας πλήρη συλλογὴν τῶν ἔργων του ἐν Παδοῦῃ. Τῷ 1895 ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινουπόλιν προσέφερεν εἰς τὸν Σουλτᾶνον ἐν ἔργον του, εἰκονίζον ἐπεισόδιον τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου, τοσοῦτον δὲ εὐηρεστήθη ὁ Σουλτᾶνος ἐκ τῆς προσφορᾶς, ὥστε εἰς ἀμοιβὴν ἐδώρησεν εἰς τὸν Zonaro λαμπρὸν ἀνάκτορον ἐγγύτητα τοῦ Βοσπόρου. Τῷ 1896 ὁ Σουλτᾶνος συνεχίζων τὴν εὐνοίαν, τῷ ἀπένευμε τὸν τίτλον τοῦ ἰδιαιτέρου ζωγράφου του. Ὁ καλλιτέχνης ἤδη ἐφθασε εἰς τὸν σκοπὸν τῆς υπάρξεώς του. Ἀλλὰ πόσοι κόποι ἀπητήθησαν, πόσαι περιπέτειαι παρενετέθησαν, πόσα ἐμπόδια ἐνίκησε! Ὁ Zonaro διοργάνωσε τὴν Αὐτοκρατορικὴν πινακοθήκην τῶν Ὀθωμανικῶν Ἀνακτόρων, εἰς ἣν προσέθηκε καὶ ἰδικά του ἔργα, ὧν ὑπερέχει τὸ παρι-

στῶν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Γουλιέλμου εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἡ κατοικία του ἔχει μεταβληθῆ εἰς Μουσεῖον. Τέσσαρες μεγάλαι αἴθουσαι περιλαμβάνουσι 250 ἔργα καλλιτεχνικά, τὰς ἐπισκέφθησαν δὲ πλείστοι ἐπιφανεῖς ξένοι καὶ πρίγκηπες, ἐν οἷς καὶ ὁ νῦν Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Βίκτωρ Ἐμμανουήλ, διάδοχος ὄν. Αἱ καλλιτεχνικαὶ του συλλογαὶ εἶναι τὸ ἐντευκτέριον τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβειων.

Ὁ Zonaro εἶναι τετιμημένος μὲ πολλὰ παράσημα. Τῷ 1899 ἔλαβεν τὸν Ἰταλικὸν Ταξιδάρχη, τῷ 1893 τὸ Μετξήδιε καὶ εἶτα τὸ ἀνώτερον παράσημον Ὀσμάνιέ.

Ὁ Zonaro εἶναι καλλιτέχνης τὴν ψυχὴν. Τίποτε δὲν ἐπιζητεῖ. Μύστις τοῦ χρώματος, πλήρης φωτός. Τὸν χαρακτηρίζει ἐλευθερία ἐκτελέσεως, γνώσις τοῦ σχεδίου. Ὁ Zonaro εὗρε μόνος τὸν δρόμον του, δρόμον ὅστις τιμᾶ καὶ αὐτὸν καὶ τὴν τέχνην.

Εἰς βιογράφοις του ¹⁾ γράφει :

«Δύναται τις ἄνευ ὑπερβολῆς νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ Zonaro ἐξηγηνέσθη διὰ τῆς ἐργασίας.»

Ὁ Zonaro δὲν εἶναι δοῦλος τῆς τέχνης ἀπ' ἐναντίας, αὐτὸς ὑπεδούλωσε τὴν τέχνην. Ἡ ὕδατογραφία, ἡ ἐλαιογραφία, ἡ μολυβδογραφία, ἡ ἀνθρακογραφία ἐκτελοῦται ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκριβείας καὶ ἐπιτυχίας. Καίτοι δὲ ἐργάζεται πολὺ, τὰ ἔργα του εἶναι ἐκλεκτά.

Ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων του διακρίνονται αἱ ἐξῆς συνθέσεις :

«*Ἄνθος δάσους*» ἕπερ εἰς πολλὰς ἐκθέσεις ἐθαυμάσθη,

Ἡ ἐργασία τῶν μαργαριταρῶν.

Ἡ ἐορτὴ τοῦ Σωτήρος.

Ἐπὶ τῆς γεφύρας τῆς Γκούλια ἐν Βενετία.

Ἡ Νίνα.

Τριαντάφυλλα καὶ ἀγκάθια.

Αἱ ἱρεῖς ἀγροικαὶ χάριτες.

Τὸ παινίδι τοῦ Διοβόλου. ²⁾

Τὸ χρυσοῦν κέρας.

Ἀπρίλιος.

Μητρικὴ στοργή.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων, εἰκόνισεν ὁ Zonaro πολλὰ ἔργα ἀνατολικῆς συνθέσεως, ἅτινα μαρτυροῦσι τὴν μεταβολὴν τοῦ καλλιτέχνου καὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ περιβάλλοντος.

Ἐκ τούτων ἐξέχουν τὰ ἐξῆς :

Ἡ εἴσοδος τοῦ Βοσπόρου.

Ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ Γαλατᾶ.

Ἐγιούπ.

Τὸ Βυζάντιον

Νιολμπᾶ Μπακτιὲ

Ἐσωτερικὸν ἱζαμίον

Ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου

Ἡ Ἁγία Σοφία

Κασίμ πασοῦς

Ὀδὸς Σιαμπούλ.

Τὰ πλέον δὲ ἀρέσκοντα εἰς τὸν Σουλτᾶνον εἶνε :

Ἡ ἐπίθεσις

Οἱ ἄτακτοι πρροσβέσται

Τὸ ἱππικὸν σύνταγμα Ὁρτογοῦλ διερχόμενον τὴν γέφυραν Γαλατᾶ καὶ μεταβαίνον εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Τὸ ἔργον τοῦτο δημοσιεύομεν ἐν τῷ παρόντι τεύχει. Τὸν πίνακα τοῦτον ἐδώρησεν ὁ Σουλτᾶνος εἰς τὸν ἐπισκεφθέντα αὐτὸν πρόεδρον τότε τῆς Γαλλικῆς βουλῆς Π. Δεσανέλ, ὁ καλλιτέχνης δ' ἐπεφορτίσθη νὰ φιλοτεχνήσῃ νέον πίνακα τοῦ αὐτοῦ θέματος, ὅστις ἤδη κοσμεῖ τὰ Ἀνάκτορα.

Ὡς ἄνθρωπος, ὁ Zonaro εἶνε ἀγαθώτατος καὶ προσηγής. Διαμένει πάντοτε ἐν Κ)πόλει. Ἡ προσωπογραφία του, ἣν δημοσιεύομεν, παριστᾷ αὐτὸν φέροντα τὴν Ὀθωμανικὴν στολήν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν κρύπτεται ὁ γνήσιος Ἰταλὸς ζωγράφος.

K

Lambert Millet

Ναδίρα

1) *Illustri contemporanei. Galleria biografica internazionale. Roma Prof. comm. Fausto Zonaro. 1901.*

2) Περὶ τοῦ ἔργου τούτου πολλὰ ἔγραψεν ἡ «*Tribuna*» εἰς τὸ φύλλον τῆς 11 Ἰανουαρίου 1899.